

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **R. A.**, zastoupeného JUDr. Alenou Strnadovou, advokátkou se sídlem v Liberci, Tovaryšský vrch 1353/1, za účasti **Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, ze dne 15. 4. 2004, č. j. 52 Az 302/2003 - 18,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 12. 8. 2003, č. j. OAM-3159/CU-09-P15-2001, nebyl stěžovateli dle ust. § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělen azyl a současně bylo vysloveno, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování dle § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, který byla zamítnuto napadeným rozhodnutím krajského soudu, protože soud dospěl k závěru, že rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem.

Ve včas podané kasační stížnosti namítl stěžovatel důvod uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť měl za to, že v řízení před soudem I. stupně byla porušena jeho zákonná

práva, jelikož mu nebyla umožněna účast při soudním řízení. Stěžovatel převzal výzvu krajského soudu v českém jazyce, aby se mimo jiné vyjádřil ve stanovené lhůtě k tomu, zda souhlasí s rozhodováním soudu bez jeho účasti. Ve stanovené lhůtě na výzvu nereagoval, neboť mu v ní nebylo poskytnuto zákonné poučení v mateřském jazyce, čímž krajský soud nedostál své povinnosti stanovené mu v ust. § 36 s. ř. s. a čl. 37 Listiny základních práv a svobod. Proto je rozhodnutí soudu stiženo nepřezkoumatelností z důvodu vady řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Stěžovatel navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 18 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), který se použije pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ve smyslu § 64 s. ř. s., účastníci mají v občanském soudním řízení rovné postavení. Mají právo jednat před soudem ve své mateřštině. Soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv. Dle odst. 2 účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočníka účastníku, s nímž se nelze dorozumět jinak než znakovou řečí.

Podle § 36 odst. 1 s. ř. s. mají účastníci v řízení rovné postavení. Soud je povinen poskytnout jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv a poskytnout jim poučení o jejich procesních právech a povinnostech v rozsahu nezbytném pro to, aby v řízení neutrpěli újmu.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že mu nebylo poskytnuto zákonné poučení v jeho mateřském jazyce. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že shora citovaná ustanovení soudního řádu správního a občanského soudního řádu je nutno vyložit tak, že poučení o procesních právech (§ 36 odst. 1 s. ř. s.) je soud povinen poskytnout účastníku v takové době, kdy je toho podle stavu řízení pro něj zapotřebí. O právu jednat ve své mateřštině (§ 18 odst. 1, věta druhá, o. s. ř.) proto poučí soud účastníka tehdy, jestliže v průběhu řízení zjistí, že tento neovládá jazyk, kterým se jednání vede. V dané věci však taková situace nenastala. Stěžovatel podal žalobu, kterou zahájil soudní přezkoumání rozhodnutí správního orgánu, v jazyce českém. Z jejího obsahu není v žádném případě zřejmé, že by tento neovládal český jazyk. Poté, co převzal výzvu krajského soudu k vyjádření se o možnosti soudu rozhodnout věc bez nařízení jednání, což je mezi účastníky řízení nesporné, nikterak na ni nereagoval, z čehož nelze automaticky usuzovat na stěžovatelovu neznalost jednacího jazyka. V průběhu soudního řízení tedy nevyšlo najevo, že stěžovatel neovládá jazyk, kterým se jednání vedlo. Shora uvedené lze uzavřít tak, že samotná skutečnost, že účastník řízení je cizí státní příslušník, sice může být podle konkrétních okolností předpokladem, že soud bude povinen přistoupit k poučení účastníka o jeho právu jednat ve své mateřštině, sama o sobě bez dalšího mu však povinnost poučit účastníka o uvedeném právu nezakládá. V žádném případě tak nelze tedy přisvědčit stěžovatelově námitce, že by krajský soud byl bez dalšího povinen poučovat ho v jeho mateřském jazyce. Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud svým postupem neporušil ust. § 36 s. ř. s. ani čl. 37 Listiny základních práv a svobod, neboť postupoval zcela v souladu se zákonem a v žádném případě tak svým jednáním neporušil právo stěžovatele na právní pomoc v řízení před soudem, neboť stěžovatel o takovou pomoc soud nepožádal.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatel podal návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť má za to, že pro takové rozhodnutí odpadl vydáním meritorního rozhodnutí důvod.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevznesl, proto mu ho soud nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. září 2005

JUDr. Radan Malík
předseda senátu